

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 9Csp/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320200746
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8320200746.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobcu: W. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D. Č.. XX, zast. JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická č. 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 031,79 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 031,79 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 031,79 eur od 05.03.2020 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobcovi vo vzťahu k žalovanému p r i z n á v a náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa súd dňa 02.03.2020 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd žalovaného zaviazal zaplatiť mu sumu 1 031,79 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 05.03.2020 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Podanie žaloby odôvodnil tým, že dňa 30.01.2015 uzavrel ako spotrebiteľ so žalovaným Zmluvu o hotovostnom úvere a zmluvu o revolvingovom úver č. XXXXXXXXXX (ďalej aj „zmluva“ alebo „zmluva o úvere“), na základe ktorej mu mali byť zo strany žalovaného poskytnuté finančné prostriedky vo výške 2 600,- eur. Na základe predmetnej zmluvy sa zaviazal žalovanému vrátiť poskytnuté finančné prostriedky spolu s odplatom za poskytnutie úveru, a to v pravidelných 66 - ich mesačných splátkach po 70,71 eur. Použil poskytnutý úver výlučne na osobné potreby. Z jeho strany na účet žalovaného na základe predmetnej zmluvy bolo poukázané plnenie vo výške 3 631,79 eur. V rozsahu sumy 1 031,79 eur tak došlo na základe predmetnej zmluvy z jeho strany k plneniu nad rámec istiny poskytnutého úveru.

Uviedol, že predmetnú úverovú zmluvu je potrebné považovať za neplatnú. Skutočná hodnota RPMN z predmetnej úverovej zmluvy dosahuje mieru 26,35 % ročne (viď výpočet skutočnej hodnoty RPMN k predmetnej úverovej zmluve), oproti 25,90 % ročne oproti hodnote RPMN uvádzanej v bode 33 predmetnej úverovej. V zmysle prehľadu priemerných odpát za poskytnutie obdobných úverov vyplýva, že priemerná hodnota RPMN v čase uzavretia tejto úverovej zmluvy dosahovala mieru 6,73 % ročne. V čase uzavretia predmetnej úverovej zmluvy priemerná hodnota RPMN na finančnom trhu dosahovala mieru 6,73 % ročne. Maximálna prípustná miera RPMN ktorú by bolo možné rešpektovať tak mohla dosahovať úroveň maximálne 13,46 % ročne, teda o 12,89 % menej, než ju dosahuje hodnota RPMN v zmysle predmetnej úverovej zmluvy. Je teda zrejmé, že dohodu o výške odplaty (RPMN) v miere

26,35 % ročne je potrebné považovať za dohodu výrazne odporujúcu zákonu (najmä ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka), na základe čoho tak dohoda o výške odplaty za poskytnutie úveru je neplatná. V dôsledku uvedeného potom žalovaný nemá nárok na akékoľvek plnenie v rozsahu odplaty za poskytnutie úveru.

Z povahy predmetnej úverovej zmluvy nesporne vyplýva, že predmetná zmluva o úvere je zmluvou odplatnou. Odplata za poskytnutie úveru je tak v prejednávacom prípade takou súčasťou zmluvy, odčlenením ktorej by samotná zmluva stratila jednu zo svojich charakteristických čŕt. Z uvedeného tak vyplýva, že v prejednávacom prípade dohodu o výške odplaty za poskytnutie úveru (o výške RPMN) nie je možné odčleniť od ostatného obsahu samotnej úverovej zmluvy. V zmysle uvedeného je potom potrebné dospieť k záveru, že ak je dohoda o výške odplaty za poskytnutie úveru neplatná pre jej priamy rozpor so zákonom, potom v zmysle ustanovenia § 41 poslednej vety Občianskeho zákonníka sa tento dôvod neplatnosti vzťahuje na celý právny úkon - zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Z ustanovenia § 9 ods. 19 zákona o spotrebiteľských úveroch je zrejmé, že ak je neplatnou dohoda o výške odplaty za poskytnutie úveru, má to za následok neplatnosť úverovej zmluvy ako celku. Aj keď citované ustanovenie nebolo v čase uzavretia úverovej zmluvy v právnom poriadku zakotvené, jeho neskoršie zakotvenie do právneho poriadku len potvrdzuje tvrdenia podľa ktorých neplatnosť dohody o výške odplaty za poskytnutie úveru má za následok aj neplatnosť samotnej úverovej zmluvy ako celku.

V ďalšom uviedol, že ak by sa však konajúci súd nestotožnil s ním namietanými dôvodmi neplatnosti predmetnej úverovej zmluvy, tak žalovaný nemá akýkoľvek nárok na plnenie nad rámec istiny poskytnutého úveru tiež pre bezúročný a bezpoplatkový charakter predmetnej úverovej zmluvy.

Poukázal, že dňa 30.01.2015 malo dôjsť k uzavretiu predmetnej zmluvy, ktorá v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1) zákona o spotrebiteľských úveroch mala byť uzavretá v písomnej forme. K uzatváraniu predmetnej úverovej zmluvy malo dôjsť tak, že žalobca kontaktoval žalovaného (resp. jeho zástupcu) a požiadal ho o poskytnutie úveru v ním požadovanej výške. Na základe uvedeného tak zástupca žalovaného predložil žalobcovi vopred predformulovanú úverovú zmluvu, na ktorej už zároveň boli predtlačené podpisy štatutárov žalovaného. Táto zmluva tak bola vyhotovená elektronicky, pričom i samotné podpisy štatutárov žalovaného boli do zmluvy doplnené len elektronicky. Na to, aby však takúto úverovú zmluvu bolo potrebné považovať za uzavretú v písomnej forme (ako to vyžaduje zákon), je potrebné, aby podpisy konajúcich osôb boli na zmluve vo forme zaručeného elektronického podpisu. Uvedené však predmetná úverová zmluva nespĺňa. Podpisy štatutárov žalovaného boli na formulári úverovej zmluvy len doplnené elektronicky a následne vytlačené, pričom akýkoľvek zaručený elektronický podpis patriaci štatutárom žalovaného na predmetnej úverovej zmluve absentuje. Jemu doposiaľ nebol doručený žiaden dokument, ktorý by bol za žalovaného podpísaný zaručeným elektronickým podpisom, na základe čoho je tak potrebné dospieť k záveru, že v prejednávacom prípade nedošlo k písomnému uzavretiu predmetnej úverovej zmluvy.

V ďalšom uviedol, že z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že v zmluvách o spotrebiteľskom úvere musí byť okrem všeobecných náležitostí podľa občianskeho zákonníka uvedená aj adresa, na ktorej je spotrebiteľ oprávnený uplatniť svoju reklamáciu alebo sťažnosť. Jediné adresy uvedené v predmetnej úverovej zmluve sú adresa trvalého bydliska žalobcu a adresa, na ktorej má sídlo žalovaný, avšak z obsahu samotného formulára „Zmluva o hotovostnom úvere a zmluva o revolvingovom úvere“ nijakým spôsobom nevyplýva, kde môže spotrebiteľ adresovať svoju reklamáciu alebo sťažnosť.

Z obsahu samotnej úverovej zmluvy je zrejmé, že predmetná úverová zmluva tiež neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti úveru tak, ako to požaduje ustanovenie § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý má byť podľa dostupnej judikatúry určený konkrétnym dňom (dátumom) splatnosti poslednej splátky, teda určený presným dňom, mesiacom a rokom. Takéto vymedzenie termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru preukázateľne absentuje, keďže v predmetnej úverovej zmluve sa síce nachádza položka označená ako „termín konečnej splatnosti“, avšak pod touto položkou je obsiahnutá informácia, že tento nastane „66 mesiacov od poskytnutia úveru do 15. dňa v poslednom mesiaci“.

Ďalej poukázal, že hodnota RPMN je v predmetnej úverovej zmluve uvedená zjavne v nesprávnej sadzbe, nakoľko v bode 33 predmetnej zmluvy sa uvádza, že hodnota RPMN dosahuje v prejednávacom prípade úroveň 25,90 %. Takéto ustanovenie je potrebné považovať za nekalú prax dodávateľa,

nakoľko v skutočnosti výška RPMN dosahuje v prípade v prípade predmetnej zmluvy úroveň až 26,35 % (viď výpočet skutočnej hodnoty RPMN k predmetnej úverovej zmluve). Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný vo svojich zmluvách, ktoré predkladá neinformovaným spotrebiteľom, uvádza nižšie hodnoty RPMN, nakoľko neinformovaný spotrebiteľ bez príslušného vzdelania ich výšku nevie posúdiť a výhodnosť poskytovaných úverov posudzujú práve podľa takýchto údajov. Ak by dodávateľ v predmetných zmluvách uviedol skutočnú výšku RPMN, mnoho spotrebiteľov by s ním zmluvu neuzavrelo. Takýmito praktikami sa žalovaný snaží účelne získať majetkový prospech od svojich klientov. Z uvedeného tak vyplýva, že údaj o hodnote RPMN v predmetnej zmluve o úvere je uvedený nesprávne a v neprospech spotrebiteľa. Na základe uvedeného je teda zrejmé, že predmetná úverová zmluva nebola uzavretá v písomnej forme, že táto neobsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované ustanovením § 9 ods. 2) zákona o spotrebiteľských úveroch, resp. že táto obsahuje nesprávnu hodnotu RPMN z predmetnej úverovej zmluvy, v dôsledku čoho je potrebné túto zmluvu považovať za bezúčinnú a bezpoplatkovú.

Žalovaný teda nemal základe predmetnej úverovej zmluvy právo na plnenie žiadnych úrokov a poplatkov nad rámec ním poskytnutých finančných prostriedkov (2.600,- eur). Z jeho strany však bolo na účet žalovaného v zmysle predložených dokladov poukázané plnenie celkovo v sume 3.631,79 eur, ktoré je potrebné zaradiť výlučne na úhradu istiny poskytnutého úveru. Na základe uvedeného je teda zrejmé, že jeho záväzok vrátiť žalovanému poskytnuté finančné prostriedky zanikol splnením, a to s poukazom na to, že už vrátil žalovanému o 1.031,79 eur viac, než na čo bol povinný. Z uvedených skutočností teda nesporne vyplýva, že v rozsahu sumy 1.031,79 eur došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, o ktoré sa obohatil na jeho úkor.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný do dnešného dňa ani napriek jeho výzve dlžnú sumu nevrátil uplatňuje si okrem zaplatenia dlžnej sumy aj zákonný úrok z omeškania o 5 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB dňa 05.03.2020 (nasledujúci deň po konci lehoty na dobrovoľné vrátenie) bola 0,00 %.

2. Súd vo veci rozhodol v skrátanom konaní vydaním platobného rozkazu č.k. 9Csp/25/2020-28 zo dňa 26.03.2020. Žalovaný proti nemu podal v zákonnej lehote odpor. Jeho podanie odôvodnil tým, že v prvom rade vznáša námietku litispendencie skôr začatého konania. Žalobca uzatvoril s ním úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX dňa 30.01.2015, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2.600 eur, ktorý sa žalobca zaviazal splácať mesačnými splátkami vo výške 70,71 eur. Žalobca svoj záväzok riadne a včas uhrádzať splátky nedodržiaval. Preto on (ako žalobca) pristúpil k súdnemu vymáhaniu vzniknutého dlhu návrhom na vydanie platobného rozkazu o zaplatenie 928,73 eur s prísl. v upomínacom konaní. Konanie bolo vedené pred Okresným súdom A. A. pod č.k. XXUp/XX/XXXX a v súčasnosti je vydaný platobný rozkaz zo dňa 05.02.2020, ktorý žalovaný napadol odporom. V zmysle uvedeného má za to, že prejednaníu veci pod sp.zn. 9Csp/25/2020 bráni prekážka litispendencie, t.j. už skôr začatého konania t.č. vedeného pod sp.zn. XXUp/XX/XXXX. V oboch konaniach ide o totožných účastníkov, taktiež z hľadiska predmetu konania ide o totožný návrh, nakoľko súd pred rozhodnutím o zaplatenie žalovanej sumy bude skúmať ako predbežnú otázku, či zmluva spĺňa všetky zákonné náležitosti a nie je bezúčinná a bez poplatkov.

V ďalšom uviedol, že v čase uzatvorenia úverovej zmluvy bola výška úrokov upravená ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Výška úrokovej sadzby nie je pevne stanovenou veličinou, ktorá je konštantná pre všetky banky a nebankové subjekty na trhu. Je všeobecne známe, že nebankové subjekty poskytujú úvery s vyšším rizikom ako banky, pričom cena rizika sa prejavuje práve vo výške odplaty za poskytnutý úver. Pokiaľ ide o vyhodnotenie výšky úrokovej sadzby poukázal na rozsudok Okresného súdu K. J. v konaní sp. zn. XXC/XXX/XXXX.

Výška úrokovej sadzby, ktorú súdy rešpektujú nie je striktné daná. Má za to, že súdy vo všeobecnosti akceptujú výšku úrokovej sadzby do 2,5 násobku priemeru bánk. Poukázal na rozsudok Okresného súdu M. K. sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX. Uviedol, že priemerná úroková sadzba bánk v danom období a pre daný typ úveru bola 12,43 % a v zmluve dojednaná úroková sadzba bola 23,06 %. Je zrejmé, že výška odplaty je v zákonomnom rozmedzí, preto nespĺňa žalobcom definované kritérium rozporu s dobrými mravmi, ktoré by malo byť sankcionované neplatnosťou úverovej zmluvy.

Žalovaný poukázal tiež na nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonáva ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a kde je upravená maximálna povolená výška odplaty v ust. § 1 ods. 1, 3, 4. V tejto súvislosti poukázal aj na ust. § 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010 Z. z., kde je upravená výška priemernej hodnoty RPMN.

Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX bola uzatvorená dňa 30.01.2015 a v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. y) z. č. 129/2010 Z. z. bol preto veriteľ povinný vychádzať z tabuľky pre 3. kalendárny štvrťrok 2014, kde je uvedená hodnota pre obdobný úver vo výške 17,33 %.

Na základe podkladov MF SR o súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrťrok 2014, je stanovená výška priemernej RPMN na hodnotu 17,33%, pričom v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení (§ 1a ods. 1 a 4 nar. č. 87/1995) je prípustná odplata vo výške dvojnásobku priemernej RPMN. Zmluva obsahuje RPMN vo výške 25,9 % a v zmysle citovaného ustanovenia by bola prípustná až do výšky 34,66%. Výška odplaty uvedená v zmluve je tak v zákonom rozmedzí a preto nespĺňa žalobcom definované kritérium rozporu s dobrými mravmi.

Pokiaľ ide o dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti, z dátumu konečnej splatnosti uvedenej v úverovej zmluve je žalobcovi jednoznačne jasné a zrejmé, kedy nastane konečná splatnosť úveru, preto má žalovaný za to, že uvedená náležitosť úverovej zmluvy je splnená v zmysle ust. § 9 ods. 2, písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch. V tejto súvislosti poukázal na novú legislatívnu úpravu a na rozsudok OS T. B. č. k. XXCsp/XX/XXXX zo dňa 15.01.2018. Zákon č. 129/2010 Z. z. v znení platnom a účinnom ku dňu 01.5.2018 zmenil znenie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. d) tak, že povinnou náležitosťou je už len uvádzanie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je nepochybne v úverovej zmluve dodržaná.

Čo sa týka nedostatku zmluvy v absencii adresy veriteľa, zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje aby úverová zmluva obsahovala adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, pričom ale neuvádza, akým konkrétnym spôsobom a na akom mieste zmluvy má byť táto adresa uvedená. V danom prípade je adresa žalovaného ako poskytovateľa úveru uvedená hneď v úvode zmluvy pod názvom Zmluva o hotovostnom a zmluva o revolvingovom úvere. Žalovaný preto považuje náležitosť uvedenú v ust. § 9 ods. 2, písm. c) zák. č. 129/2010 Z. z. za uvedenú korektne a v súlade so zákonným ustanovením. Žalobca v tomto prípade jednoznačne a nepochybne vedel, kto je jeho veriteľom a aká je adresa, na ktorej môže prípadnú reklamáciu, či sťažnosť podať, preto žalovaný považuje za nedôvodné a nezákonné sankcionovať úverovú zmluvu bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou z nedôvodu dodržania zákonných náležitostí.

Taktiež žalobcom namietaná výška RPMN je v úverovej zmluve uvedená korektne spolu s predpokladmi pre jej výpočet, ktoré sú uvedené priamo v úverovej zmluve. Podľa smernice EP a Rady 2008/48/ES z 23.apríla 2008 o spotrebiteľskom úvere, čl. 10 ods. 2 písm. g) zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery. Keďže pravidlá pre výpočet RPMN ustanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch aj smernicou nadávajú iné kritérium, žalovaný ma za to, že postupoval v súlade so zákonom a smernicou, a ich cieľom, a poskytol žalobcovi úplné a najpresnejšie informácie v požadovanej zrozumiteľnej a stručnej podobe. Tá žalobcovi umožnila porovnanie úveru ponúkaného žalovaným s akoukoľvek ďalšou ponukou na trhu.

Napokon žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu poukázal na to, že bola dodržaná písomná forma zmluvy, podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je písomný právny úkon platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé. Nahradiť podpis mechanickými prostriedkami pri hromadne uzatváraných úverových zmluvách je jedinou možnosťou ich uzatvorenia. Je nereálnym a fyzicky nezabezpečiteľným, aby každá úverová zmluva bola zasielaná na podpis viacerým štatutárom. Tento postup je v zmysle zákona možný a aprobovaný, preto žalovaný popiera tvrdenia žalobcu o neplatnosti zmluvy z dôvodu absencie písomnej formy.

Na záver žalovaný uviedol, že na základe uvedených skutočností je preukázané, že predmetná zmluva spĺňa všetky náležitosti platného právneho úkonu, bola uzatvorená v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalobu preto považoval za nedôvodnú, žalobca neunesol dôkazné bremeno a navrhol aby súd konanie z dôvodu prekážky listispendencie zastavil, resp. žalobu zamietol v celom rozsahu a žalovanému priznal náhradu trov konania a právneho zastúpenia.

3. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to zmluvou o úvere, prehľadom splátok a úhrad žalovaného, výzvou na vrátenie plnenia, písomnými vyjadreniami strán sporu, prednesom práv. zást. žalobcu a zistil tento skutkový stav veci:

4. Medzi stranami sporu bola dňa 30.01.2015 uzatvorená Zmluva o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Jej predmetom bolo poskytnutie dlžníkovi bezúčelového úveru vo výške 2 600,- eur. Úver bol splatný v 66 mesačných splátkach vo výške 70,71 eur. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola 4 666,86 eur. Ročná úroková sadzba bola 23,06 %, RPMN od 25,90 %, priemerná RPMN 17,33 % a termín konečnej splatnosti úveru 66 mesiacov.

5. Z prehľadu čerpania, splátok a úhrad vyplýva, že dňa 17.02.2015 boli žalobcovi vyplatené finančné prostriedky vo výške 2 600,- eur. Žalobca žalovanému celkovo uhradil sumu 3 631,79 eur.

6. Výzvou zo dňa 27.02.2020 žalobca žalovaného vyzval na vrátenie sumy vo výške 1 031,79 eur a to v lehote do 04.03.2020.

7. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 16.07.2020 v prvom rade namietol tú skutočnosť, že podľa žalovaného má v danom prípade existovať prekážka litispendencie. Toto žalovaný odôvodnil tým, že o nárokoch z predmetnej zmluvy už bolo rozhodnuté v upomínacom konaní XXUp/XX/XXXX. Prekážka litispendencie môže vzniknúť len vtedy ak sa v rôznych konaniach medzi tými istými stranami koná o totožnom nároku. Nároky uplatnené v týchto konaniach (XXUp/XX/XXXX a XCsp/XX/XXXX) sú vedené medzi tými istými stranami sporu, avšak nie sú totožné. V upomínacom konaní si v tomto konaní žalovaný uplatnil nárok na zaplatenie svojich údajných pohľadávok vyplývajúcich z úverovej zmluvy voči v tomto konaní žalobcovi, a v tomto konaní si žalobca voči žalovanému uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, nárok na vydanie ktorého nevzniká na základe zmluvy, ale priamo zo zákona. Preto je zrejmé, že nároky uplatnené v týchto konaniach nie sú totožné a teda nemôže tu existovať prekážka litispendencie.

Žalobca v podanej žalobe posúdil dohodnutú odplatu ako neprimeranú a v rozpore s dobrými mravmi, čo žalovaný namieta. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a na dnes už konštantnú judikatúru. Poukázal na tú skutočnosť, že pri posudzovaní otázky, kedy ide o dohodnutie odplaty v rozpore s dobrými mravmi a kedy nie, sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa. Žalobca žiadal o poskytnutie úveru práve z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie a „dohodnutú“ odplatu tak rozhodne nemožno považovať za primeranú a v súlade s dobrými mravmi.

Žalobca sa vo svojom podaní zo dňa 16.7.2020 vyjadril tiež k názoru žalovaného na týkajúceho sa absencie termínu konečnej splatnosti úveru. Žalobca vychádzajúc z ustálenej judikatúry uviedol, že údaj o konečnej splatnosti úveru ako obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť v zmluve uvedený jasne, presne a zrozumiteľne, teda musí byť vyjadrený presným dňom, mesiacom a rokom, kedy dôjde ku konečnej splatnosti celého úveru. Na základe absencie tejto obligatórnej náležitosti v predmetnej zmluve je tak potrebné považovať túto zmluvu za bezúročnú a bezpoplatkovú. Ak je niektorá z obsahových náležitostí zmluvy zákonom považovaná za obligatórnu musí byť v zmluve uvedená dostatočne jasne, presne a zrozumiteľne. Nepostačuje ak takúto náležitosť je možné vyvodiť len rozličnými logickými, myšlienkovými či matematickými operáciami. Akýkoľvek opačný výklad by bol v rozpore so samotnou podstatou obligatórných obsahových náležitostí zmlúv.

Pokiaľ žalovaný vo svojom vyjadrení napáda tvrdenia žalobcu o potrebe uvádzania obligatórných náležitostí v samotných zmluvách o spotrebiteľských úveroch, poukázal žalobca na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci E.-XX/XX zo dňa 09.11.2016, v ktorom sa Súdny dvor EÚ zaoberal tromi hlavnými otázkami, a to platnosťou zmluvy, amortizáciou istiny a bezúročnosťou zmlúv. V tejto súvislosti sa žalobca vyjadril tiež k priamej a nepriamej aplikácii smerníc a ich eurokonformného výkladu.

Žalobca sa vyjadril aj k vyjadreniu žalovaného o absencii adresy, na ktorej si žalobca ako spotrebiteľ mohol uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Podľa žalovaného tak žalobca mohol urobiť v sídle veriteľa, ktoré je v zmluve uvedené. Podľa žalobca s takouto argumentáciou nemožno súhlasiť, nakoľko v zmysle ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch má zmluva popri označení sídla dodávateľa obsahovať aj označenie adresy, na ktorej si spotrebiteľ môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Ak aj takéto adresy boli rovnaké a spotrebiteľ by mohol uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, nič nebránilo dodávateľovi prakticky jednou vetou v zmluve uviesť, že reklamáciu alebo sťažnosť je možné si uplatniť v sídle dodávateľa. V danom prípade však táto skutočnosť nebola zrejímavá, a to navyše s poukazom, na to, že žalobca predmetnú zmluvu neuzatváral v sídle dodávateľa ale s jeho mandatórom, ktorý má sídlo na inej adrese, a preto si nemohol byť s určitosťou istý, kde si takéto právo môže uplatniť.

Žalobca sa tiež vyjadril k tvrdeniu žalovaného, že údaj o RPMN bol v zmluve uvedený správne. Žalovaný však neuviedol akýkoľvek dôkaz, z ktorého by vyplývalo, že údaj o hodnote RPMN je v zmluve uvedený správne. V predmetnej zmluve sa uvádza, že hodnota RPMN dosahuje úroveň 25,90 %. Takéto ustanovenie je potrebné považovať za nekalú praktiku žalovaného, nakoľko v skutočnosti výška RPMN dosahuje úroveň 26,35 %. O tom, že žalobca predložil súdu správny výpočet RPMN svedčí i to, že i na iných webových portáloch sa nachádzajú iné interaktívne kalkulačky, podľa ktorých skutočná hodnota RPMN dosahuje mieru 26,35 %. Údaj o hodnote RPMN je v predmetnej zmluve uvedený nesprávne a v neprospech spotrebiteľa, čo ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru.

Žalobca sa napokon vyjadril k vyjadreniu žalovaného o nedostatku písomnej formy predmetnej úverovej zmluvy. Žalovaný poukazuje na to, že nahradiť vlastnoručný podpis mechanickým podpisom je bežný spôsob uzatvárania úverových zmlúv. Žalobca túto skutočnosť nespochybňuje, avšak ak je písomný (vlastnoručný) podpis nahrádzaný mechanickým podpisom, takýto mechanický podpis musí byť kvalifikovaný (zaručený elektronický podpis). Nepostačuje, ak je na úverovej zmluve len akási jednoduchá fotokópia podpisu. Ak teda úverová zmluva nebola vlastnoručne podpísaná štatutárom dodávateľa a elektronický podpis nespĺňa parametre zaručeného elektronického podpisu, potom predmetnú zmluvu nemožno považovať za podpísanú konajúcou osobou, a teda za platne uzavretú.

8. Žalovaný sa vo vyjadrení zo dňa 16.03.2021 vyjadril k odplate za poskytnutý úver, pričom poukázal na svoje vyjadrenie v odpore podanom proti platobnému rozkazu. Poukázal na to, že žalobca uvádza, že výška odplaty predstavuje hodnotu 26,35 %, pričom žalovanému vôbec nie je zrejímavé, odkiaľ sa žalobca k predmetnej hodnote dostal. Odplata pri spotrebiteľských zmluvách bola v čase uzatvorenia úverovej zmluvy upravená v ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré v ust. § 1 ods. 1 ustanovuje, že odplatu pri poskytovaní peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Žalovanému preto nie je zrejímavé, čo konkrétne žalobca spochybňuje a namieta, keďže žalovaný postupuje výlučne v zmysle právnych predpisov a tento postup detailne popísal v podanom odpore. Pokiaľ by sa mali porovnávať len samotné úrokové sadzby, priemer bánk v čase uzatvorenia zmluvy bol vo výške 12,43 % a úverová zmluva obsahuje hodnotu 23,06 %, takže spĺňa aj žalobcom prezentované kritérium dvojnásobku, ktorý jednoznačne nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

V ďalšom sa žalovaný vyjadril k dobe trvania a termínu konečnej splatnosti a poukázal na to, že v súlade s ust. § 9 ods. 2 písm. f zákona č. 129/2010 Z. z. uviedol: termín konečnej splatnosti - bod 39. zmluvy ako 66 mesiacov po poskytnutí úveru, a to 15. dňa v poslednom mesiaci. Doba trvania je rovnako stanovená počtom splátok - 66 pod bodom 31. Žalobca mal preto jednoznačnú vedomosť o dĺžke trvania zmluvného vzťahu a taktiež o termíne konečnej splatnosti. Uvedené zákonné ustanovenie vyžaduje uvedenie termínu konečnej splatnosti, nie dátumu splatnosti. Podľa právnej teórie pojem termín predstavuje pevný bod, ktorý ale nemusí byť určený konkrétne, napr. dátumom, ak je možné ho určiť na základe výkladových pravidiel. Z určenia konečnej splatnosti v úverovej zmluve možno jednoznačne

vyvodiť, kedy bude úver konečne splatný, a preto napĺňa obsah pojmu termín. Preto pokiaľ je údaj o termíne konečnej splatnosti požadovaný zákonom uvedený dostatočne určito a zrozumiteľne, nemôže ísť o chýbajúcu náležitosť.

Čo sa týka eurokonformného výkladu zákona č. 129/2010 Z. z., tento je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice EP a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008. Uplatňovaním tejto novej právnej úpravy mal byť slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva, čo malo prispieť k posilneniu dôvery a právnej istoty spotrebiteľov a poskytovateľov spotrebiteľských úverov najmä pri cezhraničných transakciách. Práve z dôvodu nesprávnej aplikácie a výkladu ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. v súdnych procesoch, došlo postupne k niekoľkým novelizáciám a judikatúra súdov opakovane potvrdila nevyhnutnosť aplikácie eurokonformného výkladu. Žalovaný preto zotrváva na svojom doterajšom názore, že zákon č. 129/2010 Z. z. má byť v aktuálnom znení aplikovaný na všetky úverové zmluvy, aj tie, ktoré mali byť uzatvorené pred účinnosťou jednotlivých noviel. Tento názor žalovaného potvrdil vo svojom uznesení č. k. XCo/XXX/XXXX zo dňa 25.6.2019 aj KS v K..

Pokiaľ ide o RPMN, jej výška môže byť vypočítaná výlučne podľa vzorca uvedeného v prílohe zákona č. 129/2010 Z. z. a preto žalovaný využíva na tento výpočet program aprobovaný Národnou bankou Slovenska, ktorá je jeho kontrolným orgánom. Výpočet RPMN internetovými kalkulačkami je len orientačný, rovnako ako všetky výpočty realizované cez internet. Vyhodnotiť výpočet hodnoty RPMN prostredníctvom e-kalkulačky ako správny a súčasne tým spochybníť náročný a dôsledný výsledok hodnoty RPMN vypočítanej žalovaným podľa vzorca, nemôže byť relevantným dôkazom na preukázanie nesprávnosti hodnoty RPMN uvedenej v úverovej zmluve.

V závere žalovaný dal súdu do pozornosti stanovisko bývalého podpredsedu Ústavného súdu SR Q.. V. L. v náleze zo dňa 24.10.2013, sp. zn. J.. Ú. XXX/XXXX (odlišné stanovisko), v ktorom poukázal na aktuálnu zjavnú a neudržateľnú predimenzovanosť ochrany spotrebiteľa a „démonizovanie“ veriteľskej pozície - v neprospech právnej istoty a celkového doterajšieho vnímania objektívneho práva v podmienkach kontinentálnej právnej kultúry.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, keď nárok žalobcu na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy a vydanie bezdôvodného obohatenia uplatňovaný v tomto konaní nemá žiadne opodstatnenie a nie je dôvodný, žalovaný navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol a priznal mu náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

9. Právny zástupca žalobcu vo svojom prednese uviedol, že žalobca na podanej žalobe zotrváva a žiada, aby jej súd v celom rozsahu vyhovel a takisto žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Poukázal na to, že žalobca má zato, že nebola dodržaná písomná forma zmluvy tak, ako vyžaduje § 41 Občianskeho zákonníka, preto z uvedeného dôvodu tak, ako to uvádzal žalobca v svojich písomných vyjadreniach, považuje zmluvu pre nedodržanie zákonnej formy za neplatnú. Okrem toho poukázal na bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného úveru. Poukázal na skutočnosti, že predložená zmluva neobsahuje zákonné náležitosti, a to konkrétne adresu na uplatnenie reklamácie, dobu trvania zmluvy, konečnú splatnosť zmluvy alebo úveru, ktorá je podľa názoru žalobcu nedostatočne špecifikovaná v predmetnej zmluve. Takisto poukázal na to, že v zmluve je nesprávne uvedená výška RPMN. Poukazuje na podania, ktoré boli doložené zo strany žalobcu, ktoré nekorešpondujú s obdobím, kedy bola zmluva podpísaná, sú za iné obdobia, a preto nemožno na to ani aplikovať tieto doklady, ktoré boli predložené zo strany žalovaného. A takisto poukázal na doklad tzv. interní informácie, ktorý žalovaný predložil za účelom preukázania výšky RPMN, ktorá však nekorešponduje so samotnou zmluvou, kde sú uvedené úplne iné údaje ako v samotnej zmluve a takisto poukazuje na to, že z týchto skutočností by súd nemal vychádzať a nemal na ne prihliadať.

10. Podľa § 261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 7 ods. 1 citovaného Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods.
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods.1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

12. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 8 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejмый z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

13. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

14. Podľa článku 2. písm. c) Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, predajca alebo dodávateľ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodom, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to, či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva.

Podľa článku 2. písm. a) Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

Podľa článku 2. písm. b) Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, spotrebiteľ znamená akúkoľvek fyzickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom, nevzťahujúcim sa k obchodom, podnikaniu alebo povolaniu.

Podľa článku 3. body 1. a 2. Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa článku 6. Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zo dňa 5.4.1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

15. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Týmto predpisom je v danom prípade nariadenie vlády SR č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia č.87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

16. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi stranami sporu bola platne uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

17. Zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou

ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

18. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

19. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi stranami sporu bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 2 600,- eur, ktorý sa žalobca zaviazal splatiť mesačnými splátkami vo výške 70,71 eur pri ich počte 66. Žalobca celkovo už poskytnutý úver splatil sumou 3 631,79 eur.

20. Žalovaný v konaní namietal, že existuje prekážka litispendencie, ktorá súdu bráni aby vec prejednal a rozhodol a to vzhľadom na prebiehajúce súdne konanie na upomínacom súd pod sp. zn. XXUp/XX/XXXX.

Podľa § 159 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

Prekážka skôr začatého súdneho konania - litispendencia, zabraňuje, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Táto prekážka je daná, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Ak nie je splnený čo len jeden znak, nejde o tú istú vec. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja.

Na upomínacom súde je vedené konanie, ktorého stranami sú strany konania vedeného pod sp. zn. 9Csp/25/2020, avšak v opačnom postavení. Veriteľ žaluje spotrebiteľa na splnenie jeho peňažných záväzkov vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy medzi nimi uzatvorenej, t.j. pohľadávku, ktorá zo strany spotrebiteľa nebola ešte zaplatená. Predmetom tohto súdneho konania je nárok spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že žalobca ako spotrebiteľ žalovanému ako veriteľom uhradil nad rámec istiny poskytnutého úveru sumu 1 031,79 eur, pričom na zaplatenie tejto sumy podľa jeho tvrdenia nemal nárok, nakoľko medzi nimi uzatvorená zmluva je bezúročná a bez poplatkov, resp. je neplatná pre nedodržanie zákonnej písomnej formy. Teda predmet konania nie je totožný, líši sa obdobím a výškou požadovaného nároku.

Nejedná sa teda o konania s rovnakým predmetom a rovnakým skutkovým základom, preto súd dospel k záveru, že námietka žalovaného týkajúca sa prekážky litispendencie nie je dôvodná.

21. Uzatvorená zmluva o úvere je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Žalovaný bol právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytovala spotrebiteľské úvery a žalovaný je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

22. V prejednávanej veci súd pristúpil k preskúmaniu zmluvy o úvere a dospel k záveru, že v zmluve uzatvorenej medzi stranami sporu absentuje povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. c) Zákona o spotrebiteľských úveroch, t.j. údaj o adrese predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť.

Súd v súlade s vyššie uvedeným poukazuje na rozsudok Súdneho dvora z 9.11.2016 vo veci E.-XX/XX v ktorom sa uvádza, že zmluva o úvere, resp. jej náležitosti nemusia byť obsiahnuté na jednom dokumente, avšak, vzhľadom na platnú právnu úpravu, dokumenty, v ktorých sú obsiahnuté náležitosti podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, musia mať písomnú formu, ktorá pre svoju platnosť vyžaduje podpis účastníka zmluvného vzťahu. Súdny dvor v uvedenom rozsudku uviedol, že „článok 10 ods. 1 a 2 smernice 2008/48 v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere, ktorá patrí do pôsobnosti smernice 2008/48 a ktorá je vypracovaná písomne, musí byť podpísaná zmluvnými stranami, a na druhej strane, že táto požiadavka podpísania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy uvedené v článku 10. ods. 2 smernice.

Súd je preto toho názoru, že nebola naplnená dikcia § 9 ods. 2 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd poukazuje, že sa jedná o osobitnú zákonnú náležitosť, ktorá v spotrebiteľskej zmluve musí byť uvedená a túto náležitosť nie je možné stotožniť s údajom v úvode zmluvy, kde sú identifikované zmluvné strany.

23. Súd je toho názoru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje aj ďalšiu povinnú náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, teda údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o termíne konečnej splatnosti úveru. Takýto údaj v zmluve nie je vôbec obsiahnutý. Zákonodarca určil túto náležitosť v právnom predpise jasne doba trvania zmluvy a nie, aby si to musel spotrebiteľ nejakým spôsobom vyvodzovať z viacerých údajov a okrem toho zákon jednoznačne uvádza, že ďalšou povinnou náležitosťou zmluvy je aj údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, teda rozlíšil pojmy doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti.

Krajský súd v W. vo svojom rozhodnutí sp. zn. XXCo/XX/XXXX zo dňa 24.04.2019 uviedol: „, Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru, a preto pri písomne f) citovaného zákona iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru a doba trvania zmluvy musí byť určená dátumovo neprichádza do úvahy.“

Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ je súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splácať úver do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že v prípade revolvingového úveru, ktorého zaplatenie je predmetom konania, nemusí predmetná zmluva obsahovať údaj o konečnej splatnosti úveru.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v A. A. zo dňa 19.9.2012, sp. zn. XXCo/XXX/XXXX).

Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. X Y. XXX/XX, rozsudok Krajského súdu v Ž. zo dňa 19. 11. 2013, sp. zn. XCo/XXX/XXXX, rozsudok Krajského súdu v W. zo dňa 30. 5. 2012, sp. zn. XCo/XX/XXXX, rozsudok Krajského súdu v Ž. zo dňa 25.2.2014, sp. zn. XCo/XXX/XXXX) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania. Len v predložených zmluvných podmienkach je v hlave 7. Ukončenie zmluvy uvedené, že zmluva je uvedená na dobu neurčitú. Zmluvné podmienky však neboli spotrebiteľom podpísané.

Pozri rozhodnutie Krajského súdu v Ž. sp. zn.XCo/XXX/XXXX zo dňa 27.02.2018, Krajského súdu v K. sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 21.02.2018, Krajského súdu v W. sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 21.01.2019.

24. V zmluve absentuje aj ďalšia podstatná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov a tiež uvedenie samotnej výšky RPMN.

V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

„ Súdu prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ rozsudok Krajského súdu W. sp. zn. XCo/XX/XXXX zo dňa 11.05.2017. Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v W. sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 03.11.2016, sp. zn. XCo/X/XXXX zo dňa 06.04.2017, sp. zn. XXCo/XX/XXXX zo dňa 27.03.2018, Krajského súdu v C. sp. zn. XCoCsp/XX/XXXX zo dňa 25.08.2020.

25. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 Zákona č. 129/2010 Z.z., kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka, ako aj subsidiarita osobitných predpisov. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa a to údaj o výške splátky, o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuviedenie v písomnej forme sankcionoval

bezúročnosťou a bezpoplatnosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

26. Súd tiež konštatuje, že nie je možné v danej veci riadne posúdiť ani to, či žalovaný pri uzatváraní úverovej zmluvy so žalobcom sa náležite zaoberal skúmaním bonity žalobcu, keďže uvedené zo Zmluvy o úvere nevyplýva. Nebolo preukázané, či jeho príjem a nevyhnutné výdavky na živobytie by mu umožňovali plniť si povinnosti podľa úverovej zmluvy, t. j. splácať ho pravidelnými mesačnými splátkami.

Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka sa aj Súdny dvor EÚ uvedeným zaoberal (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53).

Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať.

Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii.

Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrované deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Podľa rozsudku KS v W. sp. zn. XXCo/XX/XXXX - V súvislosti so zisťovaním bonity spotrebiteľa odvolací súd poukazuje na doplňujúci návrh, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 129/2010 Z.Z. v ktorom sa okrem iného uvádza: „Zámer finančného sprostredkovateľa je často presvedčiť nebonitného klienta, ktorý má problémy s kontrolou vlastných finančných tokov a hospodárením, aby pristúpil na úver, u ktorého je v mnohých prípadoch zjavné, že ho spotrebiteľ nebude vedieť splácať. Finančný sprostredkovateľ je motivovaný zanedbať povinnosť skúmania spotrebiteľovej schopnosti splácať úver vidinou peňažnej prémie za sprostredkovanie a subjekt poskytujúci úver si je vedomý, že v prípade neschopnosti splácať majetok môže siahnuť za pomoci štátneho donútenia na majetkové hodnoty dlžníka, napríklad obydlie. Prípadný argument zo strany veriteľa, že exekúcia majetku u nebonitných klientom je prirodzeným následkom nedodržania povinnosti splácať úver neobstojí. Je tak z dôvodu, že v prípade hrubého porušenia povinnosti skúmať spotrebiteľovu schopnosť splácať úver veriteľom z dôvodu vidiny majetkových hodnôt spotrebiteľa vstupuje veriteľ do zmluvného vzťahu v zlej viere (malé fide), keďže si je dopredu vedomý toho, že spotrebiteľ pri svojej úrovni bonity s veľkou pravdepodobnosťou nebude môcť splácať úver. Veriteľ si je teda vedomý faktu, že hlavnou časťou

zmluvného plnenia, ktorú od spotrebiteľa obdrží nebudú splátky úveru, ale poplatky za omeškanie platieb a uspokojenie z majetkových hodnôt spotrebiteľa v dôsledku spotrebiteľovej platobnej neschopnosti. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. Keďže žalobca súdu žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného nepredložil, je zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity dlžníka žalobca nepostupoval (nezaujímali ho skutočné výdavky žalovaného a ich preukázanie a to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru a nevykonával ani lustráciu v prístupných registroch). V zmluve sa sice uvádza, že žalovaný má príjem 380,00 € a výdavky 0,00 € ale tieto údaje neboli doložené žiadnymi dokladmi.“

Krajský súd v W. vo svojom rozhodnutí sp. zn. XXCo/XXX/XXXX zo dňa 28.05.2020 uviedol: „ Žalobca v konaní na súde prvej inštancie ako aj v podanom odvolaní poukázal na to, že pri skúmaní bonity vychádzal jednak zo Žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru, reportu J. poisťovne a z B. reportu, avšak z týchto listín žalobca nemohol úplne zistiť finančnú situáciu na strane žalovaných. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uvádza, že z uvedených listín a registrov nemohol žalobca ako veriteľ zistiť celkovú finančnú situáciu žalovaných, teda takýto postup žalobcu nemožno považovať za skúmanie bonity. Odvolací súd uvádza, že v prípade, ak by aj uvedené konanie žalobcu považoval za skúmanie bonity žalovaných, toto konanie by nebolo možné považovať za náležité skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, pretože bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty a okolnosti na strane žalovaných, ako napr. ich celkovú zadlženosť, počet vyživovacích povinností, mesačné výdavky, výdavky na zabezpečovanie ubytovania, stravy, atď., teda žalobca si nemohol utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaných potrebnej pre posúdenie ich schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Z uvedeného teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalobcom o nepreukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovaných splácať úver. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.“

Krajský súd v W. vo svojom rozhodnutí sp. zn. XCoCsp/XX/XXXX zo dňa 23.09.2020 uviedol, že „ že je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klientov žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako je tomu aj v prejednávanej veci, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, teda § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, Zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby nepochybne preukázal, že bonitu žalovanej náležite skúmal a že si splnil povinnosti plynúce pre neho z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zisťiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.“

Súd v danej právnej veci nemal za preukázané, žeby žalovaný vôbec skúmal bonitu žalobcu, aby vyžadoval od žalobcu preukázanie skutočností týkajúcich sa jej schopností predmetný úver splácať dohodnutými pravidelnými mesačnými splátkami, resp. žeby skúmal jeho bonitu tak ako jeho oprávnenie vyplýva z § 7 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Teda z dokladov predložených žalovaným nevyplýva, že by veriteľ zisťoval výdavky či iné záväzky žalobcu pri komplexnom posúdení schopnosti splácať predmetný úver, teda konal v rozpore s prístupom starostlivého hospodára.

27. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) a § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

28. Veriteľovi z predmetnej úverovej zmluvy tak vznikol iba nárok na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré boli žalobcovi reálne poskytnuté a to vo výške 2 600,- eur. Doposiaľ však žalobca zaplatil už sumu 3 631,79 eur, na strane žalovaného tak došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 1 031,79 eur.

O plnenie bez právneho dôvodu ide tam, kde právny dôvod od samého začiatku neexistoval, ale aj vtedy, ak dodatočne odpadol. Neexistencia právneho dôvodu od začiatku znamená, že vôbec nenastala právna skutočnosť, ktorá by mala za následok vznik právneho vzťahu, obsahom ktorého by bola povinnosť a zároveň právo na poskytnuté plnenie. V prípade takéhoto plnenia získava majetkovú hodnotu ten, kto plnenie prijíma bez právneho dôvodu. Bezdôvodné obohatenie je konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať (§ 451 ods. 1 OZ) tomu, na úkor koho sa získal (§ 456 OZ). (rozsudok NS SR XCdoXX/XXXX).

29. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že nárok žalobcu na zaplatenie sumy 1 031,79 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia je dôvodný a preto žalobe v tejto časti vyhovel.

Žalovaný sa s plnením peňažného záväzku dostal do omeškania a to dňom 05.03.2020, preto žalobcovi voči žalovanému priznal aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 031,79 eur od 05.03.2020 do zaplatenia.

30. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

V danej právnej veci sú žalobe vyhovel v celom rozsahu a preto žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov konania s tým, že o výške trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.